

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om fiske

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om fiske ses över på så sätt att en myndighet eller edsvuren fiskeövervakare vid behov skall kunna omhänderta fiskeredskapen då någon fiskar utan att ha betalat spöfiskeavgiften i länet ifråga.

Dessutom föreslås att lagens stadganden om ändringssökande ändras så att de överensstämmer med den nya förvaltningsprocesslagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

MOTIVERINGAR

1. Nuläge och praxis

Enligt de undersökningar som vilt- och fiskeriforskningsinstitutet utfört under den senaste tiden uppgår antalet fiskande personer i Finland årligen till omkring 2 miljoner, av dem har de personer som bedriver spöfiske uppgått till uppskattningsvis 700 000.

Den lag om ändring av lagen om fiske (1045/1996) som godkändes utgående från riksdagens lagmotion (LM 4/1995 rd) ändrade spöfisket till en avgiftsbelagd allmän fiskerätt från och med 1.1.1997. Enligt fiskelagens 8 § har var och en rätt att bedriva handredskapsfiske med ett spö, en rulle och ett bete, trollingfiske dock med ytterligare ett viktdrag eller en paravan med undantag för forsar och strömdrag i lax- eller sikförande vattendrag. Spinnfiske kan nu bedrivas med antingen tillstånd av fiskerättens innehavare eller alternativt genom att betala den länsvisa spöfiskeavgiften. I detta skede är det svårt att uppskatta antalet fiskare som kommer att inlösa det länsvisa spöfiskekortet, eftersom det på ägandet av vattenområdet grundade tillståndssystemet fortfarande är i kraft vid sidan av det länsvisa spöfiskeavgiftssystemet.

I samband med den revision som gällde

den länsvisa spöfiskeavgiften fogades även bestämmelser om betalning av avgiften och om övervakningen till lagen. Enligt 2 mom. i 88 § skall var och en som bedriver handredskapsfiske enligt 8 § 1 mom. årligen betala en spöfiskeavgift till staten. Spöfiskeavgift tas dock inte ut hos den som inte fyllt 18 år eller den som har fyllt 65 år, inte heller för handredskapsfiske som bedrivs inom allmänt vattenområde. Betalningsskyldigheten gäller inte heller person som endast är med vid fångsten som medhjälpare och inte deltar i hanteringen av fångstredskapen i samband med fångsthandlingen.

Enligt 89 § i lagen om fiske skall bevis över att fiskevårdsavgift och spöfiskeavgift betalats medföras vid fiske och på begäran visas upp för ägaren av vattenområdet, innehavaren av fiskerätten eller fiskeövervakaren.

Enligt 107 § gör den sig skyldig till fiskeförseelse som inte betalt stadgad fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift till staten, eller som inte har med sig bevis över betald fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift och som inte kan visa upp det inom sju dygn.

Sedan spinnfisket ändrats till en avgiftsbelagd allmän fiskerätt är det oklart om den som inte betalt länsvis spöfiskeavgift gör sig

skyldig till olovligt fiske enligt fiskelagen. Enligt ett av högsta domstolen år 1986 givet beslut (HD 1986-II-64) kunde pilkfiske-spöets värde inte dömas förverkat till staten eftersom pilkfiskespöet inte ansågs vara ett i 110 § lagen om fiske avsett olovligt använt fångstredskap, som självt eller vars värde kunde dömas förbrutet till staten.

Enligt 96 § lagen om fiske har polisen och fiskerimyndigheterna rätt att omhänderta redskap som använts vid olovligt fiske. Samma bestämmelser gäller enligt 97 § lagen om fiske även för edsvuren fiskeövervakare. Enligt ovan nämnda beslut av högsta domstolen skulle polisen eller fiskemyndighet inte kunna omhänderta fiskeredskapen av den som fiskar utan att ha betalt spöfiskeavgiften, eftersom omhändertagandet förutsätter att kännetecknen för olovligt fiske uppfylls.

Om rätt att omhänderta fångstredskap i en övervakningssituation inte föreligger kan den som fiskar utan att ha betalt avgiften i vissa fall klara sig utan påföljder eftersom exempelvis en edsvuren fiskeövervakare inte har rätt att kontrollera legitimationen.

Med stöd av 75 § lagen om fiske fattar fiskeområdet bland annat beslut om i 11 § 2 mom. avsedda begränsningar av fisket. I samband med ändringen av lagen om fiske fogades ett nytt 2 mom. till lagens 11 §, varvid det gamla 2 mom. i 11 § blev 3 mom. Enligt det nya 2 mom. skall landsbygdsnäringsdistriktet i vissa situationer förbjuda handredskapsfiske som avses i 8 §. Hänvisningen i 75 § lagen om fiske till 11 § lagen om fiske är för närvarande fel.

Med stöd av 85 § lagen om fiske kan ändring i fiskeområdes beslut sökas hos landsbygdsnäringsnämnden. På ändringssökande tillämpas vad som i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950), nedan förvaltningsbesvärslagen, bestäms om ändringssökande i förvaltningsmyndigheters beslut. I 123 § lagen om fiske stadgas om ändringssökande i fiskeridistrikts utslag. Den nya förvaltningsprocesslagen (586/1996) ersatte den 1 december 1996 förvaltningsbesvärslagen och lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/1966).

2. Propositionens mål och de föreslagna ändringarna

Det primära målet för propositionen är att

underlätta den praktiska övervakningen av fisket. Samtidigt har propositionen även som mål att ändra fiskelagens bestämmelser om ändringssökande så att de motsvarar bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

Det är även skäl att understryka skyldigheten för den som bedriver i 8 § lagen om fiske avsett handredskapsfiske att betala den länsvisa spöfiskeavgiften genom att till lagen foga noggrannare bestämmelser om fiske då den länsvisa spöfiskeavgiften inte har betalats. Fiske utan betald spöfiskeavgift torde dock inte kunna ändras i fiskelagen till olovligt fiske, eftersom det är fråga om en avgiftsbelagd allmän fiskerätt. Var och en har rätt att bedriva i lagen om fiske avsett handredskapsfiske efter att ha betalat avgiften enligt 88 §. Den som bedriver handredskapsfiske utan att ha betalt spöfiskeavgift gör sig skyldig till fiskeförseelse enligt 107 § 7 punkten lagen om fiske.

Den praktiska övervakningen av det nya systemet med länsvisa spöfiskeavgifter kan underlättas om omhändertagande av begagnade fiskeredskap vid behov kan ske då person som fiskar inte kan styrka att den länsvisa spöfiskeavgiften är betald och inte kan styrka sin identitet. Enligt förslaget till 96 § 2 mom. kan myndighet eller edsvuren fiskeövervakare omhänderta fångstredskap av person som fiskar utan att ha betalt spöfiskeavgift och utan att styrka sin identitet. Omhändertagandet gäller endast vid handredskapsfisket direkt använda fångstredskap, såsom spö, rulle och beten. Rätten att omhänderta skall inte gälla roddbåt eller annan farkost från vilken fisket bedrivits.

Omhändertagande av fångstredskap skall ske endast i undantagsfall. Om handredskapsfiskare tillförlitligt kan styrka sin identitet för fiskeövervakaren räcker det som åtgärd med att det skrivs ut ett föreläggande för fiskaren att inom sju dagar uppvisa bevis över betald spöfiskeavgift.

Enligt förslaget till 102 § 1 mom. skall de omhändertagna fiskeredskapen så snart som möjligt överlämnas till polisen för förvaring. Genom att inom föreskriven tid uppvisa bevis över erlagd spöfiskeavgift för myndigheten kan personen ifråga återfå de omhändertagna fiskeredskapen. Om identiteten för den person som fiskat utan att ha betalt spöfiskeavgift inte alls kan klarläggas kan myndigheten sälja varorna med stöd av 103 § lagen om fiske. Enligt 110 § lagen om fiske kan olovligt använda fångstredskap dömas

förverkade till staten, om personen ifråga gjort sig skyldig till i 107 eller 108 § avsett brott. Enligt ovan nämnda utslag av högsta domstolen kan utnyttjande av avgiftsbelagd allmän fiskerätt inte anses vara sådant olovligt fiske på grundvalen av vilket fångstredskapen kan dömas förverkade till staten.

Genom den föreslagna revisionen effektivteras de edsvurna fiskeövervakarnas möjligheter att i praktiken utöva övervakning. Möjligheten att omhänderta fiskeredskap är ett ändamålsenligt sätt att försäkra sig om att spinnfiskaren inte klarar sig utan påföljder om han eller hon inte har betalt spöfiskeavgift.

Ytterligare föreslås en korrigerings av den hänvisning i 75 § lagen om fiske, enligt vilken fiskeområdets stämma avgör de ärenden som avses i 11 § 2 mom. lagen om fiske. Lagrummet ifråga bör ändras så att det hänvisar till 11 § 3 mom. eftersom det i samband med ändringen av lagen om fiske fogades ett nytt 2 mom. till 11 §, varvid det gamla 2 mom. blev 3 mom. Hänvisningen i stadgandet är sålunda för närvarande fel. Genom ändringen förändras inte rättsläget, det är endast fråga om en teknisk korrigerings av hänvisningsbestämmelsen.

Förvaltningsförfarandet regleras från den 1 december 1996 av förvaltningsprocesslagen, som innehåller allmänna bestämmelser om besvär och vissa andra förvaltningsrättsliga rättsskyddsmedel samt om förfarandet vid behandlingen av dem. Genom förvaltningsprocesslagen upphävdes lagen om

ändringssökande i förvaltningsärenden samt lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden. Därför föreslås att hänvisningarna i 85 och 123 § lagen om fiske till ovan nämnda lagar ändras till hänvisningar till förvaltningsprocesslagen.

3. Propositionens verkningar

Ändringarna av bestämmelserna för övervakningen av fisket har inte ekonomiska verkningar ifråga om den offentliga förvaltningen.

Propositionen har inte miljöverkningar och påverkar inte nämnvärt medborgarnas ställning.

Propositionen har inte verkningar ifråga om internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 75 § 1 punkten, 85 § 3 och 4 mom., 102 § 1 mom. samt 123 § 3 mom., av dessa lagrum 75 § 1 punkten och 85 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1355/1993, samt *fogas* till 96 §, sådan den lyder i lag 112/1985 ett nytt 2 mom. som följer:

75 §

Fiskeområdets stämma har till uppgift att
1) avgöra de ärenden som avses i 7 § 2 mom., 11 § 3 mom., 16 § 3 mom., 26 § 2 och 4 mom., 32 § 2 och 3 mom., 37 § 2 mom., 43 §, 46 § 1 mom., samt 79 och 81 §§,

85 §

Om rättelse inte företas, kan den som anholder om rättelse söka ändring i beslutet genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 60 dagar efter delfäendet av beslutet. På ändringssökande tillämpas förvaltningsprocesslagens (586/1996)

bestämmelser om ändringssökande i förvaltningsmyndigheters beslut. Besvärsmyndigheten kan besluta att beslutet får verkställas genast och innan det slutliga beslutet givits, om det finns särskilda skäl och verkställandet inte gör rättelseyrkandet gagnlöst.

Landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd skall likaså behandla klagan som avses i 59 § förvaltningsprocesslagen och som gäller beslut av ett fiskeområde. I övrigt gäller om extraordinärt ändringssökande vad som sägs i nämnda lag.

96 §

Redskap för sådant handredskapsfiske som avses i 8 § kan omhändertas när den som bedriver handredskapsfiske inte vid kontroll kan bevisa att föreskriven spöfiskeavgift har betalats och inte styrker sin identitet på ett tillförlitligt sätt.

102 §

Då den vars redskap, fångst eller farkost omhändertagits med stöd av 101 § eller vars

fiskeredskap omhändertagits med stöd av 96 § 2 mom. kan mistänkas ha gjort sig skyldig till handling som faller under allmänt åtal eller beträffande vilken ägare av eller delägare i vattenområde eller innehavare av fiskerätt önskar väcka åtal, skall det omhändertagna godset, fångsten undantagen, så snart som möjligt överlämnas till polisen för förvaring. Kan överlämnande inte ske utan olägenhet, skall meddelande om godset och den plats där det förvaras lämnas till polisen som bestämmer hur godset skall förvaras. Bestämmelser omhändertagen fångst finns i 104 §.

123 §

I landsbygdsnäringsdistrikts beslut i ett ärende som avses i denna lag och i ett beslut som avses i 106 § får ändring sökas med iakttagande av förvaltningsprocesslagens bestämmelser om ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 19 .

Helsingfors den 7 maj 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Lag

om ändring av lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 75 § 1 punkten, 85 § 3 och 4 mom., 102 § 1 mom. samt 123 § 3 mom., av dessa lagrum 75 § 1 punkten och 85 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1355/1993, samt fogas till 96 §, sådan den lyder i lag 112/1985 ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

75 §

Fiskeområdets stämma har till uppgift att 1) avgöra de ärenden som avses i 7 § 2 mom., 11 § 2 mom., 16 § 3 mom., 26 § 2 och 4 mom., 32 § 2 och 3 mom., 37 § 2 mom., 43 §, 46 § 1 mom. samt 79 och 81 §§.

Föreslagen lydelse

75 §

Fiskeområdets stämma har till uppgift att 1) avgöra de ärenden som avses i 7 § 2 mom., 11 § 3 mom., 16 § 3 mom., 26 § 2 och 4 mom., 32 § 2 och 3 mom., 37 § 2 mom., 43 §, 46 § 1 mom., samt 79 och 81 §§.

85 §

Om rättelse inte företas, kan den som anhallit om rättelse söka ändring i beslutet genom besvär hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd inom 60 dagar efter delfäendet av beslutet. På ändringssökande tillämpas vad lagen om ändringssökande iförvaltningsärenden (154/50) stadgar om ändringssökande i förvaltningsmyndigheters beslut. Besvärsmyndigheten kan besluta att det beslut som klandras kan verkställas genast och före slutligt utslag givits om särskilda skäl härtill föreligger och verkställandet inte gör rättelseyrkandet gagnlöst.

Landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd skall likaså behandla sådan klagan som avses i 2 § lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66) och som gäller ett beslut av ett fiskeområde. I övrigt gäller om extraordinärt ändringssökande i beslut av detta slag vad som stadgas i den nämnda lagen.

Om rättelse inte företas, kan den som anhallit om rättelse söka ändring i beslutet genom besvär hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd inom 60 dagar efter delfäendet av beslutet. På ändringssökande tillämpas *förvaltningsprocesslagens* (586/1996) bestämmelser om ändringssökande i förvaltningsmyndigheters beslut. Besvärsmyndigheten kan besluta att beslutet får verkställas genast och innan det slutliga beslutet givits, om det finns särskilda skäl och verkställandet inte gör rättelseyrkandet gagnlöst.

Landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd skall likaså behandla klagan som avses i 59 § *förvaltningsprocesslagen* och som gäller beslut av ett fiskeområde. I övrigt gäller om extraordinärt ändringssökande vad som sägs i nämnda lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

96 §

Redskap för sådant handredskapsfiske som avses i 8 § kan omhändertas när den som bedriver handredskapsfiske inte vid kontroll kan bevisa att föreskriven spöfiskeavgift har betalats och inte styrker sin identitet på ett tillförlitligt sätt.

102 §

Då den vars redskap, fångst eller farkost omhändertagits med stöd av 101 § kan mistänkas ha gjort sig skyldig till handling som faller under allmänt åtal eller beträffande vilken ägare av eller delägare i vattenområde eller innehavare av fiskerätt önskar väcka åtal, skall det omhändertagna godset, fångsten undantagen, snarast möjligt överlämnas till polisen för förvaring. Kan överlämnande inte ske utan olägenhet, skall meddelande om godset och den plats där det förvaras lämnas till polisen som bestämmer hur godset skall förvaras. Angående omhändertagen fångst stadgas i 104 §.

102 §

Då den vars redskap, fångst eller farkost omhändertagits med stöd av 101 § eller vars fiskeredskap omhändertagits med stöd av 96 § 2 mom. kan mistänkas ha gjort sig skyldig till handling som faller under allmänt åtal eller beträffande vilken ägare av eller delägare i vattenområde eller innehavare av fiskerätt önskar väcka åtal, skall det omhändertagna godset, fångsten undantagen, så snart som möjligt överlämnas till polisen för förvaring. Kan överlämnande inte ske utan olägenhet, skall meddelande om godset och den plats där det förvaras lämnas till polisen som bestämmer hur godset skall förvaras. Bestämmelser om omhändertagen fångst finns i 104 §.

123 §

I fiskeridistriktets utslag i ärende som avses i denna lag och i 106 § avsett beslut av länsstyrelse får ändring sökas med iakttagande av vad i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) är stadgat.

I landsbygdsnäringsdistrikts beslut i ett ärende som avses i denna lag och i ett beslut som avses i 106 § får ändring sökas med iakttagande av förvaltningsprocesslagens bestämmelser om ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den
19 .